

SJOFAR

Is de voortzetting van Gospel Music Magazine,
Music & Art, Bottomline en Signs.

Corentin Martinez op het Christian Artists Seminar

nr 455 | jaargang 44 | **december 2017**

Uitgave van Stichting Continental Sound & Christian Artists
Postbus 81065, 3009 GB Rotterdam | Telefoon (010) 421 25 92
NL03 INGB 0002252888 (IBAN van Stichting Continental Sound, ANBI)

MISSIONSTATEMENT

"Geroepen deel te nemen aan het koninkrijk van God betekent: het in praktijk brengen van liefde, barmhartigheid, vrijheid, solidariteit en gerechtigheid. Met als gevolg, dat de cultuur op creatieve en/of verkondigende manier beïnvloed en gevormd wordt"

COLOFON

Volgens de richtlijnen van de Belastingdienst, moet iedere organisatie met een ANBI de volgende gegevens publiceren. Hier volgen de diverse gegevens van ons:

1. Naam: de gehele naam is: Stichting Continental Sound
2. RSIN = 0012.35.084
Kamer van Koophandel: 41125740
3. Contactgegevens:
Postbus 81065, 3009 GB Rotterdam
Tel.010-4212592 (kantoor tijden)
Email: leen@continentalart.org
ING NL03INGB0002252888; uw giften maken alle projecten mogelijk
BIC: INGBNL2A
4. Bestuursamenstelling:
Leen La Rivière (voorzitter)
Marinus den Harder (penningmeester)
Ria La Rivière (secretaris)
5. Beleidsplan gebaseerd op het Evangelie, zie verder punt 10
6. Beloningsbeleid
De bestuursleden krijgen geen honorarium. Ook geen vacatiegelden. Wel kunnen reële gemaakte kosten gedeclareerd worden. Ingehuurd dienstverlening b.v. de webhost worden volgens factuur betaald. Over de hoogte bestaan afspraken. Datzelfde geldt voor alle andere ingehuurde dienstverlening, kantoorruimte, kantoorkosten e.d.
7. Doelstelling, gebaseerd op het Evangelie
A. Creatieve innovaties, gebaseerd op de algemene christelijke waarden en normen
B. Activiteiten speciaal gericht op jongeren c.q. participatie c.q. opleiding van jongeren. Hierin wordt samengewerkt met alle mogelijk partners.
C. Aandacht voor creatieve educatie in de breedste zin van het woord
D. waar nodig lopende activiteiten ondersteunen (zie bij beleidsplan)
8. Verslag uitgeoefende activiteiten
De lijst van activiteiten is onnoemlijk lang, zie op onze website bij geschiedenis, doorscrollen naar beneden, daar is een lijst per jaar, op klikken en je krijgt per jaar de verhalen en gegevens:
www.continentalsound.org
9. Financiële verantwoording: staat ook op www.continentalsound.org zie button ANBI
10. Het beleidsplan voor de komende jaren:
  1. het doorgaan van creatieve vernieuwingen. Basis zijn de waarden en normen van het Evangelie, de vorm een creatieve; waar mogelijk moeten jongeren een rol kunnen spelen. Met name is er nu aandacht voor het media aspect. Een eerste serie van die combinatie is te vinden op www.station-r.nl; er wordt ook gewerkt aan andere kanalen, webTV, Webradio e.d.
  2. waar nodig het in stand houden en hulp bieden bij bestaande lopende projecten, die verzelfstandigd zijn. Als voorbeelden: Continentals West-Europa, Continentals-Roemenië, Continentals-Hongarije, Continentals-Slowakije, Continentals-Italië (het muzikale jongerenwerk in die landen)
  3. Het mogelijk maken, dat er in Europa plekken zijn voor ontmoeting en uitwisseling speciaal gericht op jongerencultuur, voorbeeld het jaarlijkse Christian artists seminar; maar ook het sturen van sprekers c.q. specialisten naar andere forums.
  4. De publicatie van bepaalde boeken, belangrijk voor oriëntatie en persoonlijke ontwikkeling op het gebied van religie, jeugd en cultuur; en dat ook in Europese talen.
11. Aan dit nummer werkten mee:
Leen La Rivière, Ria La Rivière, Rob Bruin, Ben Scholten, Leon van Steensel, Chantal van Bruggen, Arie Kok, Marcel Zwitser, Leo Kits, Henk Nennie van Gemeren.
Foto voorkant: *Corentin Martinez op het Christian Artists Seminar*
12. Stichting Continental Sound bestaat sinds december 1970. STCS heeft vanaf het begin zeer veel innovaties op het gebied van de kunsten en muziek tot stand gebracht met name voor de christelijke wereld in Nederland, in Europa en met heel veel offers vanaf 1974 tot de omwenteling in 1989/1990 in Oost-Europa. Per jaar zijn alle activiteiten beschreven, zie geschiedenis op de website www.continentalsound.org

Het beleidsplan heeft alle jaren voorgeschreven dat Stichting Continental Sound innoveert en op zeker moment die innovaties verzelfstandigt. De oudste is www.Continentals.nl; de jongste is de www.school-of-rock.nl.
Andere verzelfstandigde activiteiten zijn:
www.continentalministries.org | www.continentalart.org
www.cnvkunstenbond.nl | www.christianartists.org
www.christianartists-network.org | www.auteursrechtkeniscentrum.nl
www.christelijkekunst.org | www.station-r.nl

13. Verschijningsdata Sjofar:
maart – juni – september – december
SjOFAR: ISSN: 2352-7803

KUNST EN KITSCH

Dat populaire televisie programma laat je steeds van de ene verbazing in de andere vallen. Zeer boeiend en soms verbijsterend zijn vaak de reacties van de aanbieders van de spullen.

Zo voelde ik mij enigszins bij het doorlezen van het nieuwe regeringsakkoord. Eigenlijk geen woord over kunst en cultuur. Of het moete het zingen van het Wilhelmus zijn op school en een verplicht bezoek aan het Rijksmuseum en het gebouw van de Tweede Kamer zijn. De kwaliteit van de beschaving wordt toch gemeten hoe die samenleving omgaat met de kunsten? Kijk maar eens wat IS voor cultuurbarbaren waren. De afgelopen jaren is veel cultuur wegbezuinigd. Halbe Zijlstra legde daarvoor de bom tijdens Rutte 1 en liet die bom ook afgaan. De resultaten nu: de culturele infrastructuur van productiehuisen en vele veelbelovende kleine initiatieven is kapot. De grote instellingen als het Rijksmuseum, Concertgebouw orkest, etc hoeven niet te klagen, die ontsprongen de dans. Maar het gaat om de laag die daaronder zit. Dat is weg. En als gevolg dat op gemeentelijk niveau vele muziekscholen ten onder gingen. Een kind moet toch fatsoenlijk muziekonderwijs kunnen krijgen? Essentieel voor iemands ontplooiing....Tsjja. Andere partijen roepoeteren luid dat met name beeldend kunstenaars parasieten zijn, klaplopers, drugsgebruikers....Triest dat die onzin ook nog wordt geloofd. Ik roep daarom iedereen op om druk te zetten via je lidmaatschap van je politieke partij om nu er niet meer bezuinigd hoeft te worden, er ook support komt voor de kunsten en cultuur. Er is een nieuwe cultuurbeleid nodig, dat kan niet zonder een kunstenaarsbeleid en dat kan weer niet zonder een beleid ten aanzien van kunstenaars, musici, dansers, etc.

Het gevoel van kunst en kitsch had ik recentelijk ook in Griekenland, Ria en ik waren daar op uitnodiging van de Griekse Christian Artists organisatie. Ze bestonden 25 jaar en hadden behoefte aan vernieuwende input. En dat gaven we dan ook graag in een aantal inspirerende lezingen. Dat werd weer afgewisseld met allerlei optredens. Op zeker moment was daar een jeugdgroepje die praise en worship ging doen. Ze zagen er gelikt uit, de kleding tot en met de gympjes deden mij heel sterk denken aan de video's, die ik van Hillsong Australië gezien heb. Toen begonnen ze te zingen, die huppeltjes, op je knieën vallen, de manier om handen op te steken, ik had het allemaal al eerder gezien, ja, op die video's van Hillsong Australië. Ik zei tegen de vertaler dat het mij heel veel deed denken aan Hillsong Australië (op dat moment had ik geen idee waar dat groepje vandaan kwam), de vertaler zei: ze komen van de Hillsong kerk in Thessaloniki....Arme kinderen, wat deden ze hun best... Alleen één heel belangrijk ding konden ze niet: zingen...! Ze waren zo opgeslokt in hun eigen bubbel, of ze wel genoeg leken op het origineel, of ze er wel gelikt genoeg uitzagen, of ze hun hupjes wel goed genoeg deden... dat ze helemaal vergaten goed naar elkaar en instrumenten te luisteren: met als resultaat: zingen konden ze niet, het was gewoon afschuwelijk!. Je reinste KITSCH.

Goede voorbeelden mogen ons stimuleren om dat in iets eigens, origineels, authentieks, echts om te zetten. Laten we de oorlog verklaren aan de goedkope imitatie, de kitsch en gaan voor de kunst, ook als het een praise groep betreft.

Leen La Rivière, leen@continentalart.org

LUTHERS HARTSTOCHTELIJKE LIEFDE VOOR MUZIEK

door Dr. Marcel S. Zwitser

De reden dat Hervormingsdag wordt gedateerd op 31 oktober 1517 is omdat Luther zelf zich meende te herinneren dat dit de dag was dat hij zijn 95 stellingen tegen de aflaathandel van Johannes Tetzel wereldkundig maakte. Inmiddels weten we dat Luthers geheugen hem hierin in de steek heeft gelaten: er zijn twee brieven van Luther van die bewuste dag bewaard gebleven, waarin kan worden opgemaakt dat de publicatie van de stellingen aanstaande is, maar dus nog niet heeft plaatsgevonden. De Luther-wetenschap gaat tegenwoordig dan ook uit van medio november als publicatiedatum van de 95 stellingen. Dit biedt ons de mogelijkheid om na 31 oktober nogmaals de aandacht voor de reformator te vragen – en wel in het bijzonder voor zijn liefde voor muziek.

Liefde

In de vorige Sjofar is ingegaan op Calvijns visie op cultuur in het algemeen en op muziek in het bijzonder. Aan Calvijn danken we een goeddoordachte theologische rechtvaardiging van de kunsten, die in de praktijk echter maar mondjesmaat door hem werd toegepast, omdat de nauwgezette Calvinijn vreesde dat geboden creatieve speelruimte snel door mensen zou worden misbruikt. De attitude van Martin Luther (1483-1546) ten opzichte van met name muziek is diametraal tegenovergesteld: weinig denkwerk, maar muziek werd met name door de oudere Luther zonder enige reserve omarmd – volgens hem was muziek de grootste scheppingsgave van God. Van een theoloog met zo'n hartstochtelijke liefde voor muziek verwacht je dat hij een traktaat over muziek schrijft. Luther heeft kennelijk een tijdje met de gedachte gespeeld zoiets te schrijven, maar het is er nooit van gekomen. De belangrijkste bronnen voor zijn visie op muziek zijn twee voorwoorden voor publicaties van anderen. Het gaat om het gedicht *Frau Musica* voor Johann Walters *Lob und Preis der löblichen Kunst Musica* (1538) en het voorwoord *Enconium musices* tot Georg Rhau's motetbundel *Symphoniae iuncundae atque aedae breves quattuor vocum* (1538). Uit beide bronnen blijkt dat twee Bijbelpassages voor Luthers muziekbegrip cruciaal zijn. Enerzijds is dit 1 Samuel 16:23 over de harpspelende David bij Saul, wat voor Luther het bijbelse bewijs voor de therapeutische kracht van muziek is. Hij heeft zelf ervaren dat muziek hem over neerslachtige buien heen tilde. Anderzijds zag hij in 2 Koningen 3:15 over Elisa die onder invloed van muziek begint te prediken een voorbeeld van muziek een mens stimuleert tot het goede. Inderdaad heeft hij zelf getuigd diverse malen door muziek lust tot prediking te hebben gevonden, die hij aanvankelijk niet had. Dat het lutherdom een rijke muzikale cultuur heeft voortgebracht – met Johann Sebastian Bach als onbetwist hoogtepunt – en het calvinisme niet, is direct te voeren op de stellingnamen van de beide reformatoren ten aanzien van muziek.

Koralen

Luther mag dan geen theologisch werk over muziek hebben geschreven, veel belangrijker is dat hij – in tegenstelling tot Calvijn – actief musiceerde en zelfs componeerde. Er zijn 36 koralen van hem bewaard gebleven, waarvan sommigen tot op vandaag repertoire hebben gehouden. De meeste betreffen vertalingen en parafrases van Gregoriaanse hymnen, maar zijn beroemdste lied 'Ein feste Burg ist unser Gott', dat tot muzikaal symbool van de Reformatie zou uitgroeien, is een eigen compositie. Minder bekend is dat Luther muzikaal zo vaardig was dat hij zelfs meerstemmige composities kon schrijven en dat zulke composities van beroemde tijdgenoten van Josquin des Prez (c.1440-1521) oprecht kon waarderen. Er zijn in de achterliggende decennia diverse boeken geschreven over Luther en muziek, maar die zijn in 2007 allemaal in de schaduw gesteld door het overzichtswerk van Robin A. Leaver, *Luther's Liturgical Music. Principles and Implications* (Grand Rapids: Eerdmans), dat sindsdien de standaard is voor Luthers theologische visie op muziek en zijn belangrijkste liederen.

Schoonheid

Tot de interessantste bijdragen uit de laatste jaren aan het gesprek over Luther en de muziek behoort Miikka E. Anttilla's dissertatie *Luther's Theology of Music: Spiritual Beauty and Pleasure* (Berlijn: De Gruyter, 2013), dat specifiek ingaat op de plaats van schoonheid in het denken van Luther. Onder invloed van Paulus' onderricht in 1 Korinthe 14:1-19, dat het beter is in de eigen taal te spreken dan in een vreemde, omdat de eerste algemeen begrijpelijk is, neigen theologen er (te) snel toe muzikaal simplisme als kerkmuzikaal ideaal te propageren, in de onderstelling dat dit in lijn met de door Paulus vereiste eenvoud is. Anttilla benadrukt dat Luther niet de denkfout maakte eenvoud en simplisme te vereenzelvigen. Volgens Luther is eenvoud de vrucht van waarachtig meesterschap, dat iemand in staat stelt een complexe zaak voor te stellen alsof het eenvoudig is, omdat hij precies weet wat hij kan weglaten zonder de zaak geweld aan te doen (uit Luthers redenering volgt dat simplisme het gevolg is van onkunde, waarbij iemand een zaak reduceert tot een aantal basale kenmerken, omdat hij er zelf niet meer van heeft begrepen). Dit is theologisch niet onbelangrijk, omdat waarachtige eenvoud volgens Luther een van de kenmerken van het werk van de Heilige Geest is. Een mooi voorbeeld hiervan is te vinden in het Tafelgesprek ('Tischrede') van 26 december 1538. Na de maaltijd zongen Luthers gasten het motet *Sancta Trinitas* van Antoine de Févin (1470-1511), zij het dat ze aan het oorspronkelijke vierstemmige werk twee later geschreven partijen toevoegden. Luther keurde de toevoegingen af, maar prees de vierstemmige originele versie als 'een wonder van eenvoud' – terwijl Févins motet allesbehalve een 'simpel' stuk is, maar juist getuigt van groot compositorisch vermogen.

Meer nog dan Leavers werk verdient Anttilla's boek het gelezen te worden door kunstenaars met een theologische belangstelling. Het lange tweede hoofdstuk over schoonheidsopvattingen in de Oudheid en de middeleeuwen zal voor sommigen wat taai leesvoer zijn, maar vanaf hoofdstuk 3, waarin Luther zelf in beeld komt, houdt Anttilla een boeiend betoog. Al lezend kwam bij mij wel de vraag op of het boek behalve theologische ook musicologische redactie heeft gehad, aangezien Anttilla zich inzake muziek enkele uitspraken en zienswijzen permitteert (zijn vergelijking van Févins motet in zesstemmige versie met Schuberts *Onvoltooide symfonie* (p.178) en zijn visie op Glareanus' kritiek op Josquin (p.180)), die doen vermoeden dat de auteur niet sterk muzikaal onderlegd is.

LUTHER'S LITURGICAL MUSIC

Principles and Implications

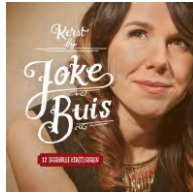
ROBIN A. LEAVER

LUTHERAN QUARTERLY BOOKS

Joke Buis – Kerst Bij Joke Buis

Ecovata

Joke Buis had flink succes met haar twee Cd's in de 'Johannes de Heer Sessies' serie. Hierop vertolkte ze liederen uit de oude Johannes de Heer bundel in een moderne pop stijl. Er werd zelfs een Langspeel Plaat van uitgebracht. Dit jaar heeft zij een speciaal kerst album uitgebracht. Op "Kerst Bij Joke Buis" staan twaalf sfeervolle kerstliederen. Samen met Matthijn Buwalda en Harold ten Cate werden eeuwenoude nummers als: 'In the bleak midwinter' en 'O Little Town of Bethlehem' voorzien van een Nederlandse vertaling. Rob Buis en Ruben Knoester schreven fraaie, nieuwe en vooral frisse pop/jazz arrangementen. Hierdoor zijn deze traditionele liederen laagdrempelig geworden, maar stralen toch veel respect voor het oude en gevoel voor sfeer uit. De prima spelende band, die ondermeer uit Jeroen Vrolijk drums), Wilco van Esschoten (basgitaar) en Martijn Ras (gitaren en viool) bestaat, is ook goed in staat om bekende liederen die we al in het Nederlands kenden ('Nu zijt welkome' en 'Op U mijn Heiland blijf ik hopen') in een prima eigentijdse versie te bewerken. In de backing vocals van o.a.: 'Door De Stilte Heen' (prachtige vertolking van 'It Came Upon A Midnight Clear') is niemand minder dan 'nederpop veteraan' Rob de Nijs te beluisteren. Een prima kerst Cd "Bij Joke".

Minco Eggersman – In Blue

Volkoren

Amper een half jaar na het uitkomen van 'Kavkasia' is er alweer een nieuw album van M. E. uitgekomen. Deze Cd is "In Blue" getiteld en het is de soundtrack van de gelijknamige film van Jaap van Heusden. De ontroerende film ging in september in première op het 'Film by the Sea' festival in Vlissingen en verteld het verhaal van de krachtige Nederlandse stewardess Lin, die tijdens een vlucht naar Boekarest moet helpen bij een bevalling. Dit maakt emoties in haar los die ze lang niet onder ogen heeft durven komen. De volgende dag rijdt de taxi waarin zij zit, de vijftienjarige weesjongen Nicu aan, die in de ondergrondse tunnels van de stad leeft. Ze besluit met hem mee te gaan naar het ziekenhuis. De toevallige ontmoeting leidt tot een band tussen de twee, die voor hen op een verwarrende lijn balanceert van dan weer vriendschap, moeder-zoon-relatie en liefde. Tijdens het maken van passende muziek is Minco dan ook op zoek gegaan naar een sound die recht doet aan dit intense verhaal. Muzikale medewerking werd verleend door ondermeer: Jonas Nystrom (vocals/organ), Svante Henryson (cellist die o.a ook werkte voor Elvis Costello en Ryan Adams) en Rene de Vries op bass. Samen met deze bevriende gastmuzikanten creëerde hij een sfeer waarin het 'onrecht' en 'verlies' in de film prachtig weerklinkt.

Matthijn Buwalda – Hotel De Hoop

Ecovata

Singer/songwriter Matthijn Buwalda is zich sinds 2006 steeds meer gaan toeleggen van kerknnummers naar Nederlands talige luisterliedjes. De kerkszalen hebben steeds meer plaats gemaakt voor de kleine theaters. Daar voelt hij zich ook thuis vertelde hij in een interview in de EO-visie: 'Ik ben op m'n best voor een zaal met mensen'. Na de succesvolle programma's 'Auto met Chauffeur (2013)', 'Straks, als ik geen pijn meer doe (2014)' en het schitterende 'Lichtjes in de Mist (2016)', is nu het album "Hotel De Hoop" verschenen. De bijbehorende gelijknamige tour brengt Matthijn in 2018 langs maar liefst 26 theaters in Nederland. Op de acht songs van de nieuwe Cd is Buwalda op zijn best in de teksten, die ingaan op het leven met elkaar en met God. Het is een zoektocht naar schoonheid, naar de kracht van verbeelding, naar een kinderlijk geloof in dat het goed komt. Een zoektocht, want steeds vaker heeft Matthijn het gevoel dat hij deze dingen kwijt raakt. Juist nu hij ze harder nodig heeft dan ooit. De Nederpop luisterliedjes zijn wel goed, maar missen het creatieve en verrassende van zijn laatste album. De productie was in handen van Henk Pool, die ook piano, accordeon en buikorgel bespeelde. De muziek werd opgenomen door Bauke van der Laaken in de vermaarde Spitsbergen studio.

Dan Russell – Feel The Echoes

Import

Nadat hij zich ruim 35 jaar heeft ingezet om honderden andere artiesten (als Black Rebel Motorcycle Club, Sam Phillips, Mark Heard, U2 en The Violet Burning) te helpen, heeft singer/songwriter Dan Russell nu eindelijk ook zijn eerste solo album uitgebracht. Daarmee is een lang gekoesterde wens van deze populaire Amerikaan (mede organisator van het bekende 'SoulFest' festival) uitgekomen. Al die jaren heeft hij het verlangen gehad om zijn eigen werk uit te brengen. Dit bleef hem als een echo achtervolgen en daarmee is gelijk de titel duidelijk. "Feel The Echoes" werd briljant geproduceerd door Michael J Pritzl. De muziek op de Cd is een bijzondere mix van het typische Violet Burning geluid met de aparte stem van Dan, die af en toe wel wat weg heeft van Leonard Cohen. Zijn zoon Jesse bespeelt drums en Pritzl nam het gitaarwerk voor zijn rekening. Vocale bijdragen zijn er van ondermeer Rachel Taylor en Ramona Silver. De teksten van de twaalf songs zijn allemaal autobiografisch en weerspiegelen een persoonlijke reis die al jaren duurt. 'You Came From Somewhere' vertelt over een ervaring van liefde. 'Before The Guns' is een vernieuwde politieke knipoog naar de inval van George Bush in Irak. 'Naive' is een cynisch blik op de wereld door een tijdgenoot van Jezus. Een schitterend album dat te bestellen is via zijn site.

Casting Crowns – It's Finally Christmas

316 Europe

Vijf jaar na het optreden tijdens de EO-Jongerendag kwamen The Casting Crowns in 2017 opnieuw naar Nederland. De populaire Amerikaanse gospel pop band gaf op 1 juni een spetterend concert in de uitverkochte zaal van de grote Ahoy Arena hal in Rotterdam. Er werden tot nu meer dan tien miljoen exemplaren van hun Cd's verkocht en dat overkomt maar weinig artiesten. Wat de groep echter zoveel sympathie oplevert, zijn niet de kale cijfers. Het is de missie van de bandleiden, die zich volledig inzetten in hun lokale kerk voor de jeugd en slechts bij hoge uitzondering langdurig op reis zijn. De vijfmansformatie is overigens één van de weinige groepen, die ooit zijn uitgenodigd in Noord-Korea. In 2007 en 2009 speelden ze op het 'April Spring Arts Festival' in Pyongyang. Op het nieuwste product, de EP "It's Finally Christmas", staan zes songs, waaronder drie vertolkingen van bekende kerst nummers als: 'O Holy Night', 'What Child Is This' en de medley 'Gloria/Angels We Have Heard On High'. Er staan ook nieuwe songs op, die door de bandleiden zelf werden geschreven: de fraaie titelsong en 'Somewhere In Your Silent Night'. Aan het nummer 'Make Room' werd vocale medewerking verleend door Matt Maher. De totale speelduur van de EP is met 25 minuten erg kort, maar daar is de prijs (€9,95) dan ook naar.

Timzingt – Goed Verhaal

Ecovata

Timzingt is ambassadeur van Tear. Daarnaast is hij afgestudeerd filosoof en fysicus, docent, amateurtheoloog, columnist in de Visie, echtgenoot en vader van drie kinderen. Een kleine drie jaar na het uitkomen van de luxe Dvd/Cd box 'Mooi Weer' is Tim weer druk bezig met een nieuw project. In oktober en november (17) en mei (2018) is hij in maar liefst zeventien theaters te zien met de cabaret voorstelling "Goed Verhaal". Daarnaast is er ook een gelijknamige Cd verkrijgbaar met daarop tien Nederlands talige liedjes uit de show. De teksten zijn grappig, 'cabaresk' en ontroerend, zoals in het nummer 'Laatste Lied (Denkend Aan De Dorpsstraat)', waarin hij de herinneringen aan zijn oma beschrijft. De basis van alle liedjes is de zoektocht naar een Goed Verhaal dat we soms een beetje kwijt zijn geraakt. Hij schreef de nummers samen met pianist/arrangeur Henk Doest. De muziek is een uitstekende en wervelende mix van nederpop, blues rock, rock & roll en ska. Bij het luisteren naar 'Vind Ik Leuk' dacht ik een album van Doe Maar te hebben opgezet. Het album kost slechts €12,50, maar de totale speelduur is dan ook maar net 33 minuten. Daar krijg je dan wel een extra bonus download bij waarop acht liedjes live te zien en beluisteren zijn, waaronder 'Coaching', 'Kattenlied' en 'Bomen'.

IN MEMORIAM BRAM KEIZER

Op 28 september overleed Bram Keizer. Bram was één van de grote pioniers van de christelijke muziek. Hij zorgde ervoor dat de auteursrechten van vele liederen netjes werden geregeld. Hij gaf support aan vele gospeltours sinds de jaren zeventig. Ook nam hij het initiatief voor de heruitgave van de Johannes de Heer bundel, en dat werd een zeer gewaardeerd monumentaal werk. Vorig jaar kreeg Bram heel terecht de life time achievement award (op het Zilveren Duiven gala van de Nederlandse muzikindustrie)

Winnaars USA Dove Awards 2017

De winnaars van de 48e GMA Dove Awards zijn bekend. Mercy Me, debutant Zach Williams, CeCe Winans en Needtobreathe behoorden tot de meervoudige winnaars. Mercy Me won Artiest van het Jaar, wat dit kalenderjaar onderstreept is met één haar grootste hits tot nu toe: 'Even If'. Binnenkort verschijnt een film over het ontstaan van de bekendste hit van de groep: 'I Can Only Imagine'. Zach Williams won Nieuwe Artiest van het Jaar en deelde voor zijn hit 'Chain Breaker' de winst in de categorie 'Pop/Contemporary Song' met Ryan Stevenson's 'Eye of the Storm'. De awards werden uitgereikt in de Libscomb University Allen Arena; sinds kort de vaste nieuwe stek voor de show, nadat deze een aantal budgetaire crisisjaren doormaakte.

Nieuwe bassist Stryper

Rock pioniers Stryper hebben een nieuwe bassist. Perry Richardson, voorheen van de groep Firehouse, stapte in de schoenen van vertrekkend bandlid Tim Gaines. Diens afscheid bracht de nodige media aandacht door prikkelende statements over privé relaties over en weer. Met Richardson lijkt Tim Gaines, die ooit de band begon met Michael Sweet, Robert Sweet en Oz Fox, definitief afscheid te hebben genomen. De groep gaat met de nieuwe line up werken aan een opvolger van 'Fallen' uit 2015.

Maand van de Christelijke Muziek

Deze november sloegen retail, evenementen en media de handen ineen voor de Maand van de Christelijke Muziek. De maand zette het genre in het zonnetje. Een van de meest opvallende acties daarbij was de uitgave van 'Passie voor Muziek deel 2', een cd die verkrijgbaar is via de boek- en muziekhandel en online retailers. De kwaliteit en veelzijdigheid van (met name binnenlandse) artiesten heeft in de afgelopen jaren een opvallende groei laten zien. Om de consument bewust te maken van het aanbod en die kwaliteit was november tot 'Maand van de Christelijke Muziek' uitgeroepen. Deze actiemaand volgt op de positieve feedback van vorig jaar. Met de Maand van de Christelijke Muziek werden artiesten uit binnen- en buitenland belicht in media en worden speciale acties in en voor de winkels

georganiseerd. Zoals 'Passie voor Muziek deel 2': een initiatief van samenwerkende muziklabels, winkels en distributeurs. De cd met 21 tracks werd gratis weggegeven bij besteding van een minimaal bedrag aan muziekproducten in de deelnemende winkels of kon gekocht worden voor een vaste actieprijs. De campagne kreeg uitgebreide aandacht via onder andere de Evangelische Omroep, Groot Nieuws Radio en sociale media

"A Celtic Christmas" kersttour van Merain

Er zijn met kerst talloze kerstconcerten, kersttours, kijk maar eens even op Events4Christ. Maar iets apart is de tour van Merain, bij onze organisatie lid: **Sfeervol, warm en vrolijk met een vleugje mystiek: zo is het Keltische kerstconcert van Merain!**

Het trio (zang, viool en Keltische harp) trekt in december voor het laatste jaar door Nederland, Duitsland en Luxemburg met het betoverende kerstconcert A Celtic Christmas. Op het programma staan de mooiste kerstliederen en melodieën uit Ierland, Engeland, Schotland en Frankrijk.

De muziek:

Laat u door Merain meevoeren naar besneeuwde mystieke landschappen met kastelen en ruïnes.

Het trio speelt in dit kerstconcert stemmige en ingetogen liederen zoals All through the night en Codail a linbh en bekende Carols zoals Ding dong! en Away in a manger die door Merain op verrassende wijze zijn bewerkt. Natuurlijk ontbreken ook vrolijke jigs en reels niet in dit feestelijke concert.

Over Merain:

De ervaren musiciennes van Merain spelen Keltische muziek op geheel eigen wijze. Zij presenteren verfijnde klassieke composities van Ierse componisten en toveren met hun stijlvolle bewerkingen traditionals om tot ware juweeltjes. Merain bestaat uit Mirjam Rietberg (harp), Mieke Manschot (zang en bodhrán) en Sandra Wallner (viool). Manschot en Rietberg studeerden aan het Conservatorium van Amsterdam, Wallner aan het Mozarteum in Salzburg. De concerten van Merain trekken een groeiend publiek, van kamermuziekminnaars tot Ierlandliefhebbers. Het trio speelt door het hele land en ook buiten de landsgrenzen en was reeds live te gast bij NTR Podium en AVRO's Spiegelzaal en AVROTROS Opium.

Kaarten:

Kijkt u voor kaartverkoop op www.meraintrio.com

Kersttour:

Merain's kersttour trekt dit jaar langs Het van Gogh kerkje, Nuenen (8 december 20:00), Grote kerk, Vlijmen (9 december 20:00), Rotonde kerk, Terband (10 december 15:30), Hervormde kerk Den Horn (14 december 20:00), Witte kerkje, Baarn (15 december 20:00), Waalse kerk, Arnhem (16 december 20:00), Drents Museum, Assen (17 december 14:00), Van Cappellenhuis, Capelle a/d IJssel (19 december 20:00), Hervormde kerk, Tubbergen (26 december 14:00).

Voor meer informatie over de concerten in Duitsland en Luxemburg: www.meraintrio.com

BETOVEREND KELTISCH KERSTCONCERT

HYMNS HERLEVEN

Door Leon van Steensel

Namen als Charles Wesley, Fanny Crosby en Ira Sankey zullen de gemiddelde muzikliefhebber weinig zeggen. Maar alleen deze drie al zijn goed voor duizenden geschreven hymns; een productie waar iedere artiest jaloers op kan zijn. In dit geval betekende kwantiteit ook kwaliteit, want de hymns van deze schrijvers hebben de eeuwen doorstaan en worden vandaag de dag telkens opnieuw uitgevoerd; in de oorspronkelijke versies of in een nieuw muziekjasje. Je kunt nauwelijks een populaire artiest noemen of deze heeft inmiddels een hymns album opgenomen. Michael W. Smith, Amy Grant, Audrey Assad, Casting Crowns, Bart Millard, Steven Curtis Chapman, de Newsboys, Selah, Cindy Morgan, Fernando Ortega, Leigh Nash van Sixpence None The Richer... de lijst lijkt eindeloos.

hymns te belichten in een nieuw boek: 'Sing! Why and How We Worship'. Het is geschreven om in te haken op het Lutherjaar. "500 jaar geleden startte Luther de Reformatie door het Woord zowel te verkondigen als te (laten) zingen" aldus Getty. Hij begreep dat je het diep wortel liet schieten door zowel te preken als te zingen. In het boek belicht ik vier aspecten van wat hymns doen met ons: hoe ze ons individueel raken, hoe ze onze families raken en verrijken, onze gemeente en de bredere gemeenschap van onze kerken bij elkaar."

Keith vertolkt samen met zijn vrouw Kristyn zelfgeschreven, nieuwe hymns, maar het echtpaar wordt beschouwd als ambassadeurs van zowel de nieuwe als (eeuwen)oude hymns.

Het wordt al semi-humoristisch 'de derde worship golf' genoemd. Na de opkomst van praise & worship en de muzikale revolutie van moderne worship grijpen meer en meer artiesten terug naar het verre verleden. Hymns hebben een brede comeback gemaakt in christelijke muziek.

De cynicus noemt het meeliften op een hype – artiesten zelf geven uiteenlopende redenen voor hun aandeel in de trend. Voor Amy Grant vormden de hymn projecten een vertrouwde omgeving die haar hielp bij haar terugkeer in de gospelscene. Voor Michael W. Smith was het nostalgie. "Ik heb altijd al zo'n project willen maken" bekent hij. "Het gaat tenslotte om tijdloze liedjes." Audrey Assad besloot om een hymn album te maken om iets te 'vangen' van de aard van samenzang, die voor een artiest om een aparte aanpak vraagt. "Hymns zijn bedoeld voor een gemeenschap" aldus Assad. "In zo'n gemeenschap als de kerk is er geen publiek en zijn er geen artiesten. Je hebt er alleen te maken met gelovigen die hun stem als één gebruiken."

De ler Keith Getty besloot onlangs om zijn lange ervaring met het schrijven van moderne

Getty ontving onlangs een Britse onderscheiding voor zijn oeuvre. "De hymns die wij schrijven, raken zowel de klassieke als traditionele muziek. In de Britse cultuur horen hymns bij de tradities van het Rijk. Het zingen van hymns is hier populairder dan kerkgang. Vreemd genoeg is dat in Amerika andersom; daar floreert kerkgang maar krijg je een gemeente maar lastig aan het zingen als het om hymns gaat."

In Nederland lijkt de trend ook wortel te hebben geschoten, ware het niet dat het hier vooral oude bundels of gegroepeerde liederen zijn die in een nieuw jasje gegoten worden. Gezangen- en psalmprojecten van Kees Kraayenoord, Joke Buis, The Psalm Project, Psalmen voor Nu en Mensenkinderen onthullen grote interesse. De komende jaren zullen uitmaken wat van deze tradities beklijft in de muziek van de toekomst.

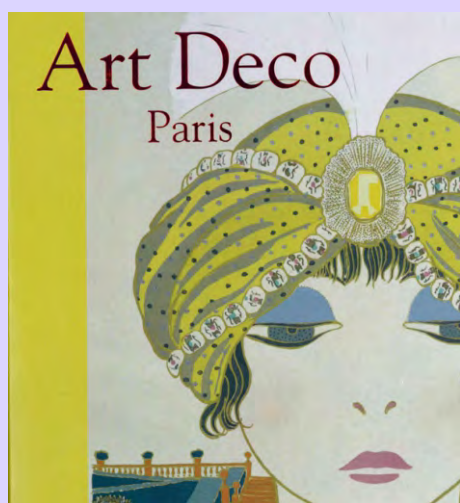

Verslag Symposium 2017

“SCHUREN EN SCHEPPEN.

ONTREGELLENDE KUNST IN DE KERK”

Op zaterdag 4 november 2017 vond het Symposium “Schuren en Scheppen. Ontregelende kunst in de kerk” plaats, in de Grote of Barbarakerk in Culemborg. Het symposium werd georganiseerd door Stichting Platform Kerk & Kunst, i.s.m. Forum C en het Nederlands Dagblad. Het prikkelende thema werd van verschillende kanten belicht door de sprekers Dr. Onno Zijlstra (over het begrip autonome kunst door de filosoof Kant en op welke manier je over “lelijke” kunst kunt praten), Drs. Guus van den Hout (over het project Ie Biennale van de Heilige Driehoek, waarbij door langdurig contact met religieuze plaatsen, veel mogelijk was) en Dr. Geertje de Vries (over hoe wrijving helpt bij het leren en “schurende kunst” zo ook kan bijdragen aan je geloof en de geloofscommunicatie). 's Middags waren er diverse workshops. Gedurende de dag was er een expositie rond het symposiumthema, waaraan ruim 30 kunstenaars deelnamen. Op het symposium was ook volop ruimte voor ontmoeting en het uitwisselen van ervaringen. Het symposium werd afgesloten met een gesprek tussen Prof. Dr. Eep Talstra en kunstenaar Willem Zijlstra, over “onttovering” in de kerk. Welke kunst is wenselijk als we het verhaal van de Bijbel voor nu relevant willen houden? Dat bleek o.a. ook de schurende

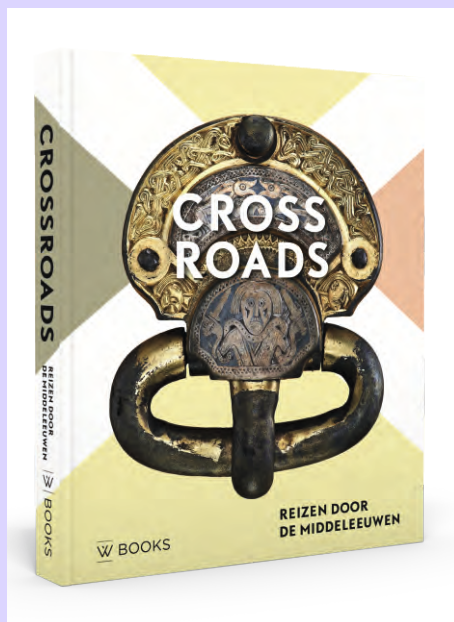

Art Deco Paris

In het gemeentemuseum te Den Haag loopt een tentoonstelling over het ontstaan van de Art Deco in Parijs. Couturier Poiret werkte samen met een hele groep kunstenaars, fotografen, architecten. De Art Deco is een fascinerende kunststroming, die zeer bijdroeg aan de ontwikkeling van styling. Voorwerpen uit die tijd zijn over de hele wereld bijzonder gewild. Want ze roepen herinneringen op naar een periode, waarin er even geen oorlog was: weldaad, feesten, luxe. Er ontstond een art deco totaal concept, waarin ook meubels, lampen, tapijten, servies een rol speelde. Nog steeds blijf je vol verbazing staan als je midden in een stad opeens een art deco gebouw ziet staan (wat ons overkwam in het centrum van Riga). Poiret blijkt een katalysator te zijn geweest, zijn (decadente) feesten hadden een enorme aantrekkingskracht en zorgden ervoor dat allerlei kunst disciplines met elkaar contact kregen, zo ontstond een kunstbeweging. Maar het kan verkeren. Poiret gaf te veel uit aan de Internationale kunsttentoonstelling van 1925 in Parijs. Daarna ging hij ten onder en stierf berooid. Anderen namen het stokje over (o.a. Coco Chanel), een ander tijdperk begon. Een prachtig boek van 264 pagina's, zeer goed gedocumenteerd. Het is genieten als je al die prachtige kunstvoorwerpen ziet. ISBN 9789462621589; uitgave Waanders en de Kunst.

Crossroads – Reizen door de middeleeuwen

De inhoud van dit boek heeft te maken met een rondreizende expositie die tot 11 februari te zien is in het Allard Pierson museum. Veel partner musea hebben aan deze expositie meegewerkt, met veel bruikleen. 29 auteurs hebben bijdragen geschreven over de periode 300 – 1000 na Christus. Een goede inhoud geeft indeling en helderheid. Deze vroege middeleeuwen zijn een interessante potpourri van verhalen, krachten, machten: Byzantium en Andalusie, Opkomst Islam en de Keltische beschaving. De Franken en de Slaven, enzovoort. Het is allemaal kostbaar erfgoed, dat zo makkelijk wordt weggezet als de donkere middeleeuwen en dat laatste is dus geheel onterecht. Niks duisters. Het is een tijd vol enorme veranderingen en lijkt daarmee op onze tijd. Germanen, Franken en Hunnen en later Arabische legers en Vikingen zorgen voor enorme migraties en de opkomst van regionale culturen. Het is een heel interessant boek, dat de huidige plek van volken en grenzen geheel onderbouwt en verklaart. Als je van geschiedenis houdt, is dit boek zeer de moeite waard en worden vele leemtes in je kennis grondig opgevuld. ISBN 9789462582231, Uitgave WBOOKS.

De kracht van Luther

Dit boek kwam uit ter gelegenheid van 500 jaar reformatie en een tentoonstelling daarover in het Catharijneconvent, Utrecht. Met 11 interessante bijdragen van verschillende schrijvers: Nederland en de Reformatie na 500 jaar; Wie was Luther; Luthers 95 stellingen; De kracht van het woord: Luthers Bijbelvertalingen; De kracht van het woord: pamfletten; de kracht van het beeld: Luthers thema's in de kunst van de lage landen; Het licht op de kandelaar; Luther en de muziek; enz. Terecht is Luther een keerpunt in de geschiedenis. Wat hij begon, klinkt nog steeds na. De verschillende bijdragen gaan uitgebreid in op de betekenis van Luther in vele aspecten van het leven, niet alles is positief te duiden. Denk b.v. aan zijn houding ten aanzien van de Joden. De boekdruk is verspreid met een enorme snelheid zijn geschriften en hebben bijzonder bijgedragen aan het succes van de Reformatie. Het boek is zeer de moeite waard, zeker als je je verdiept in de betekenis van kunst en muziek voor het christelijk geloof. Het is een stevige pil: 196 pagina's, ISBN 9789462582255; uitgave

PODIUMKUNSTEN

door Chantal van Bruggen

dans, mime, drama, vlaggen, clownerie, cabaret, ...

Op deze plek vindt je een pagina vinden met allerlei informatie over podiumkunsten in NL. Voor copij, agendapunten en andere info geef ik bij dezen het stokje door aan Janny Scholten: jannyscholten@chello.nl. Bedenk wel dat Sjofar maar 4x per jaar uitkomt, dus de agendapunten graag goed op tijd.

Discussie- overdenkingspunt:

Ik heb steeds geprobeerd zoveel mogelijk christelijke podiumkunst evenementen voor u te vinden. Als Christenen hebben we meerwaarde en ook een boodschap binnen onze kunst. Als Christenen zouden we dan ook voorop moeten lopen in de kunsten, en eigenlijk alle takken van het samen – levig – zijn. Helaas is het toch makkelijker aan seculiere podiumkunst evenementen en optredens te komen, die u eigenlijk ook heel makkelijk zelf kunt vinden.

Wat zegt dat over onze Christen – kunst en – artiesten? Niet van te leven? Niet genoeg in de picture? Te veel amateurisme? Of wat zegt dat over ons als deelnemer en toeschouwer? Willen we alleen entertainment? Vermaakt worden? Dat is het begin van de cyclus van het verval van de kunst in de kerk en de wereld.... (Zie cursus Bijbels Fundament van Kunst en Beweging op www.BijbelseExpressie.nl.)

Daarnaast heb ik geprobeerd voor u naast dans ook steeds de andere podiumkunsten onder de aandacht te brengen. Ook daarin heb ik in aankondigingen en reclame een behoorlijke scheefgroei moeten constateren.

Laten wij met z'n allen de communicatievormen die God heeft gepromoot in ere proberen te houden en in te zetten voor Zijn doel!

Voor u gevonden:

Het Theaterweekend, 9-11 februari 2018 te Ede,

Is een trainingsweekend vanuit Stichting Arts Alive o.l.v. dramadocente Carla Veldhuis. Een team van 24 christelijke docenten en medewerkers geven les in bewegingskunst vanuit Gods hart. Als team hebben we passie om deelnemers te trainen en inspireren hun persoonlijke talenten. God is kunstenaar, schepper en Hij maakte ons creatief, Hij gebruikt creativiteit.

Het intensieve programma is boordevol met theater en dans en andere leuke workshops. Voor deelnemers zijn het dagen vol inspiratie en persoonlijke bemoediging. Het weekend is een plek waar God centraal staat en je in een veilige setting kan leren, ongeacht je niveau. De deelnemer volgt een hoofdvak voor het hele weekend en kiest op zaterdag 2 van de vele workshops. Er zijn verschillende niveaus in dans- en dramalessen. Er is Bijbelstudie over creativiteit en een eind-performance voor alle deelnemers.

Hoofdvakken: Toneel, toneel voor kinderen, Drama gevorderden, Moderne dans gemiddeld, Moderne dans gevorderden, Streetdance, Mime (2 niveaus), Clownerie, Aanbiddingsdans.

Workshops: Drama, Monoloog, Mime beginners, Theatersport, Vlaggen, Vrije aanbiddingsdans, Street dance, Creatieve dienst bedenken, Moderne dan beginners, Gods stem verstaan; Ronde 2: Drama, Monoloog, Mime gevorderden, Streetdance met human Video effecten, Soaken met pianoconcert, Moderne dans gevorderden, Vlaggen, Theatersport, Vrije aanbiddingsdans, Clownerie. Zie verder www.theaterweekend.nl.

Christelijke Clownerie:

Op <https://www.christelijkpodium.nl/database/categorie.aspx?categorieID=58> kunt u een aantal christenen vinden die met clownerie optreden.

Expressieschool voor dans en creatieve expressie 2018

Expressieve aanbidding, thema: "Dancing with the Father"

Een serie van 10 lessen (startend op vrijdag avond 26 januari 2018)

In het voorjaar van 2018 starten we weer met een nieuwe serie van 10 lessen van de Expressieschool voor creatieve aanbidding. Na vele seizoenen, hebben we gemerkt dat hier steeds meer vraag naar is. Ook jij kunt je hiervoor opgeven!

Het is voor jong, oud, man, vrouw, beginner of gevorderde, het maakt niets uit! Het gaat absoluut om het hart en niet hoe goed we het kunnen. Durf een verandering in je inwendige mens te maken door expressiviteit. Tijdens de lessen hebben we ook gewoon een hoop lol! Voel je vrij om een vriend(in) ook uit te nodigen, wel even opgeven.

Ons doel is om de Vader te eren en te naderen door Jezus, Zijn zoon, te aanbidden. Dans is een uiting van de liefdesrelatie tussen God en ons.

Ons lichaam is een God welgevallig offer en een tempel van de Heilige Geest. Als we hier goed mee omgaan, in dans en expressie (het leren uiten van datgene wat in ons leeft), kunnen we komen tot een harmonieuze aanbidding voor God. Het is genezend voor de eenheid tussen geest, ziel en lichaam. Onze ervaring is dat het deelnemers bijzonder goed doet.

De 10 lessen dragen bij aan plezier, zeer zeker geloofsopbouw, ontwikkeling van motoriek en dansvaardigheid, leren bewonen van het lichaam dat God aan jou heeft gegeven, zelfvertrouwen en vrijer worden in bewegingen.

De lesinhoud is gevuld met gebed, een stuk onderwijs, warming-up, diverse danssoorten op christelijke muzieksoorten. We leren toe werken naar vrije expressie in dans en dramatiek. Tijdens de lessen wordt er gebruik gemaakt van verschillende materialen waaronder vlaggen en doeken, we leren daar diverse technieken mee aan, maar het gaat om het hart. De lessen worden gegeven door Georgine Hartnack en Ayla van der Pols en Koos Hartnack assisteren.

De lessen worden gegeven in een professionele zaal. Trek gepaste schoentjes en kleding aan waar je lekker en vrij in kunt bewegen. Kosten 215 euro voor 10 lessen van 2 uur. Voor meer info en opgave: Georgine Hartnack 038-3327752/
<http://www.kinglyexpressions.nl/nl/expressieschool/>.

Voor verdere voorstellingen van dit seizoen verwijs ik naar: www.operaballet.nl; www.scapinoballet.nl; www.introdans.nl; www.hnt.nl; www.theatersin nederland.nl; www.stage-entertainment.nl/musical; www.christelijkpodium.nl.

Graag jullie overwegingen en/of bevindingen. Veel plezier ermee!

Chantal.

CHRISTIAN ARTISTS 2018

De voorbereidingen voor het 37ste Christian Artists Seminar lopen in volle vaart. Er waren wat hobbels te nemen. De Locatie in Duitsland bleek de kosten met 100%(!) te gaan verhogen, ten gevolge van een uit de hand gelopen renovatie. Tsja, dat kunnen de bezoekers van CA niet betalen. Gelukkig bleek het SBI in Doorn (waar we vroeger ook met CA waren) van harte bereid mee te werken aan de CA terugkeer. Dat loopt nu goed. De data zullen zijn: zondag 29 juli – vertrek op donderdag 2 augustus. Op deze wijze vermijden we een zwarte zaterdag. Afgelopen zomer zaten een aantal deelnemers een 6 uur vast in files. En dat kunnen we niet hebben. De lijst sprekers, artiesten en docenten wordt iedere week meer compleet.

Wie hebben nu al toegezegd: Confirmed artists/teachers: Marijke Bolt (sculpture, NL), Esther Hannah Burger (piano, Germany), Didi Companjen (worship, NL), Hannah Clair (vocal class, France), Noemie Daval (fine arts, France), Jan Willem van Delft (piano, NL), Gerdien van Delft-Rebel (fine arts, NL), Paul Donders (speaker, NL), Klaus Andre Eickhoff (singer-songwriter, Germany), John Featherstone(singer-songwriter, France), Paul van der Feen(musician, NI), Jill Ford (theatre, Uk), Paul Fransen (lector, fine arts, NL), Torsten Harder (musician, Germany), Werner Hucks (musician, Germany), Ruth Hughes(dance, Uk), Richard Hughes(film, Uk), Marta Jakobovits(clay-3D, Romania), Birgit Juch (dance, NI), Tobias Kerkhoven (E-guitar machinist, NI), Chesron Ledes (CA-gospel choir, NL), Dr.Lasma Dobele Licite(lector, Latvia), Judith Lengkeek (storytelling, NI), Teddy Liho (presentation skills, Bulgaria), Aron de Lijster (basguitar, NI), Arend Maatkamp (graffitti art, computerwork, NI), Talitha Nawijn (vocal coach, NI), Nikos Papadogiorgos (composer, Greece), Angelique Petit (mime, France), Arthur Pirenne (clowning, NI), Dr.Evert van de Poll (speaker, France), Rivelino Rigters (urban music, NI), Prof.Ward Roofthoofd (lector, Belgium), Alexandra Smith (speaker and storytelling, NI), Peter S.Smith (drawing, Uk), Thea Soltau (performing arts, acting, Uk), Dr.Geoffrey Stevenson (lector communication, UK), Judith Stevenson (writing, UK), Renske van Twillert (printmaking, NI), Jenny Verplanke(painting, Belgium), Heike Wetzels (flute, Germany), Paul Yates (photography, Germany)... more to follow soon

Een voorlopige lijst van workshops staat ook al op de website. De Workshops zullen als één blok gegeven worden (dus als hele morgen of hele middag), waardoor naar verwachting intensiteit en kwaliteit zullen toenemen. We zijn dus heel benieuwd naar deze nieuwe aanpak. Als thema gaan we verder met het onderwerp hoe je als ZZP-er in de kunsten kunt slagen en overleven. Want het kunstenaarschap is beslist een hele uitdaging in een samenleving die liefst alleen economische waarde wil tellen. Maar zonder kunsten geen cultuur! Dus alle reden om CA 2018 mee te gaan maken en dat is dus in Nederland. Meer op www.christianartists.org

NIEUWS VAN THE CONTINENTALS

Hongarije:

Afgelopen zomer was er een tour van de Young Continentals en The Continentals in Hongarije. De Young Continentals gaven 9 concerten, 1250 man publiek; the Continentals gaven ook 9 concerten en hadden een 1500 man publiek. En dat is voor Hongarije een geweldig resultaat. Complimenten voor de leiding van de Hongaarse Continental organisatie: Evi Lukacs!

Roemeense Continentals

Afgelopen zomer waren er Roemeense Continental tours in Ukraine, Roemenië, Oostenrijk, Duitsland, Engeland, Ierland, België en de USA. Een geweldig resultaat. De Roemenen staan garant voor een topkwaliteit, veel van hun leden zijn muziekstudenten. De leider Iosif Catuna leidt een heel professioneel team die alles opzet en organiseert. Alle lof voor hun inzet.

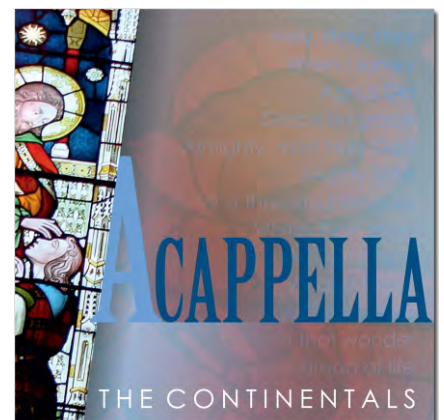
Slowaakse Continentals

Afgelopen zomer was er een tour van Slowaakse Young Continentals, ook een geweldig succes. Vanaf september zijn om het weekend Slowaakse Continental Kids op pad en op 25 november viert de Slowaakse Continental organisatie het 20 jarige bestaan. Leen en Ria La Rivière zullen op een groot concert de leiding: Iveta Viskupova huldigen.

CONTINENTAL CD:

A CAPPELLA

Deze nieuwe CD is op vele plekken met veel waardering ontvangen. De Distributie via Ecovata in Nederland naar de winkels loopt erg goed. Ook bij Leen La Rivière komen felicitaties binnen over deze bijzondere productie.

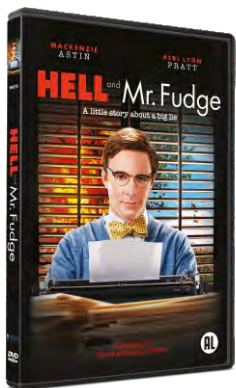

NIEUWE CHRISTELIJKE FILMS

The Case For Christ

Journalist Lee Strobel is precies dáár op de carrièreladder waar hij wil zijn: aan de top. Met zijn onderzoeksjournalistiek wint hij de nodige prijzen en het bezorgt hem ook nog eens zijn promotie tot rechtbankverslaggever bij de prestigieuze Chicago Tribune. Maar thuis lopen de zaken wat minder goed. Lee's vrouw Leslie komt tot geloof en dat gaat in tegen alles waarin Lee – als overtuigd atheïst – gelooft of juist niet gelooft. Met zijn ervaring als rechtbankjournalist die altijd op zoek is naar de feiten, begint hij aan een zoektocht naar de waarheid die het christendom claimt te bezitten. Hij ondervraagt dertien top-wetenschappers en wil vooral weten wat er nu echt bekend is over Jezus. Eenmaal bezig met het grootste verhaal uit zijn carrière, wordt hij geconfronteerd met onverwachte resultaten die zijn leven totaal op z'n kop zetten. Alles wat hij ooit voor waarheid gehouden heeft, blijkt niet langer overeind te staan.

Gebaseerd op de bekroonde gelijknamige bestseller van Lee Strobel, in Nederland uitgegeven onder de titel Bewijs Genoeg.

Hell & Mr. Fudge

Edward Fudge is voorganger in een kleine, strenggelovige gemeenschap. Als zoon van een gerespecteerde kerkleider met conservatieve opvattingen is Edward ervan overtuigd dat wat de Bijbel leert, de waarheid is.

Dan wil iemand Edward inhuren voor een bizar project. Hij wil dat Edward onderzoek doet naar de hel. Als theoloog vindt hij het project intrigerend en hij gaat dan ook akkoord, niet wetend waartoe het zal leiden. Hij besluit een jaar de tijd te nemen om de hel te

bestuderen en al snel staat zijn leven op z'n kop. Zijn eigen kerk ontslaat hem en ook zijn uitgever wil niet langer met hem werken. En dan blijken zijn geloof in God en opvattingen over oordeel en eeuwigheid ook nog eens minder onwrikbaar dan gedacht.

Deze inspirerende film is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van Edward Fudge die de moed had om op zoek te gaan naar de waarheid en de prijs betaalde voor wat hij vond. Een 'must see' voor iedereen die zoekt naar nieuwe antwoorden op oude vragen.

Is Genesis Geschiedenis?

Mag je uitgaan van de zesdaagse schepping zoals die in het Bijbelboek Genesis is beschreven? In deze meeslepende documentaire gaat dr. Del Tackett in gesprek met dertien wetenschappers, experts in hun eigen vakgebied. Hij gaat op zoek naar informatie die Genesis ondersteunt op het gebied van biologie, geologie, sterrenkunde, geschiedenis en Hebreuws.

Tacketts zoektocht brengt hem door bergen en valleien, langs laboratoria en dino-opgravingen, onder water, in de aardkorst en tussen de sterren. Zo kan hij antwoord geven op die ene vraag: is Genesis geschiedenis?

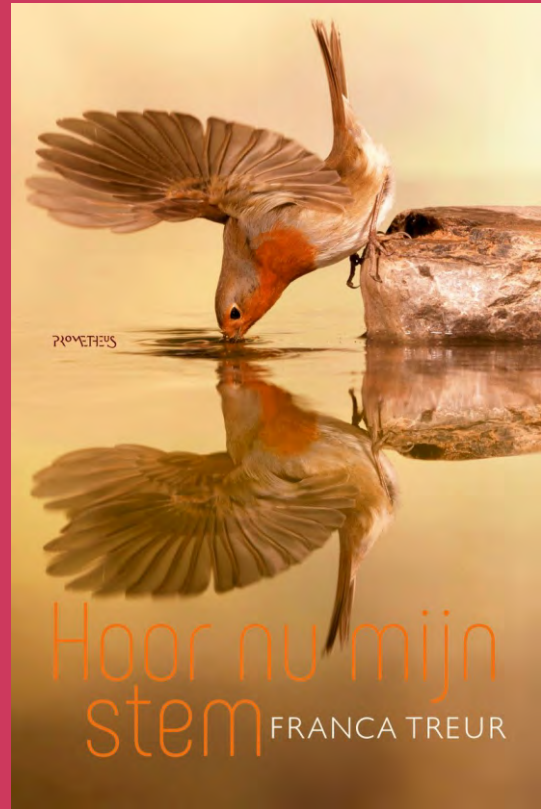

Alle genoemde dvd's zijn volop verkrijgbaar bij christelijke boekhandels en webwinkels, eveneens zijn de films digitaal verkrijgbaar via iTunes, Google Play en de NEEMA.tv app.

HOOR NU MIJN STEM

Een paar jaar geleden kreeg Franca Treur een verzoek van het opinieblad Vrij Nederland om een verhaal te schrijven voor het zomernummer. Ze ging aan de slag met een idee wat ze al even had liggen: meisje gaat terug naar de domineesvrouw die ervoor gezorgd had dat ze kon gaan studeren. Franca kreeg het verhaal maar niet af. Het werden te veel woorden en dijde steeds verder uit. Dan moet ik er maar een novelle van maken, dacht ze. En nu ligt er een roman van ruim 300 pagina's: Hoor nu mijn stem.

Toen in 2009 haar debuutroman Dorsvloer vol confetti verscheen, schoot Franca Treur als een komeet de literaire wereld binnen. Niet minder dan 150.000 exemplaren werden er verkocht van het verhaal over het reformatorische gezin op het Zeeuwse platteland. Wat maakte dat dit boek zo'n succes was? De prettige stijl? De sfeervolle en gemoedelijke verteltrant van Treur? Of toch vooral het bevindelijke leven van de knoestige Zeeuwen? Toen het journaal op het succes dook kreeg het wel iets van 'aapjes kijken', zo hardnekkig beten ze zich vast in het autobiografische van het boek. Tot verdriet van Franca en haar familie, want zo had ze het helemaal niet bedoeld.

Met Hoor nu mijn stem, Franca's derde roman (in 2014 verscheen De Woongroep) keert ze opnieuw terug naar het bevindelijke leven in Zeeland. Als Ina's ouders bij een verkeersongeluk overlijden, wordt ze bij haar opa en twee oudtantes ondergebracht. Als opa ook overlijdt, wordt ze verder opgevoed door Tante Ma en Tante Sjaan. Vooral Tante Ma is een sprekend karakter. Zij is een zogenaamde uitverkorene, gaat bij de Gereformeerde Gemeente aan het avondmaal, en voedt Ina ook in die lijn op. Als ze later gaat studeren, volgt Ina colleges filosofie bij een atheïstische professor, breekt ze met het geloof, verandert ze haar naam in Gina en komt ze bij de nationale radio te werken als presentator. Als Gina keert ze terug naar Zeeland, omdat een van haar tantes op sterven ligt. Dan komt het proces van verwerken en losmaken, en de vraag naar haar eigen identiteit, pas goed op gang.

Met Hoor nu mijn stem is de sprankelende verteltrant van Dorsvloer vol confetti weer helemaal terug. Het is een goed geschreven verhaal, wat qua personages en inhoud veel dieper gaat dan Dorsvloer vol confetti. De analyse die Gina maakt van het bevindelijke geloof is soms zo scherp dat het pijn doet aan je ogen, en ook anderssoortige gelovigen niet onberoerd laat. Franca heeft er zelf destijds radicaal mee gebroken. Maar blijkbaar laat zo'n afkomst je nooit meer echt los, en blijft het geloof iets intrigerends en ongrijpbaars houden. Franca Treur weet er in ieder geval liefdevol en invoelend over te schrijven, wat weer een prachtig boek heeft opgeleverd.

Arie Kok

DE (ON)ZIN VAN BELANGENBEHARTIGING

door Leo Kits

Stichting ZZP Nederland is het instrument voor de belangenbehartiging voor de abonnees van ZZP Nederland. Via Stichting ZZP Nederland is voor de Tweede Kamerverkiezingen hard gelobbyd om ondernemerswensen in de partijprogramma's te krijgen. De hamvraag is, heeft de lobby geholpen?

Nu het regeerakkoord bekend is kunnen we de rekening opmaken op de vier speerpunten. Zoals u hieronder kunt lezen heeft de lobby veel bereikt, maar we zijn er nog niet. Wij gaan door de wensen van de achterban te vertegenwoordigen.

Ondernemer of werknemer

St. ZZP Nederland zegt: Ruim baan voor ondernemers en af van de DBA. Ondernemerschap is vrije keuze.

Regerakkoord zegt: Zelfstandigen moeten de ruimte krijgen om te ondernemen.

Schijnconstructies worden aangepakt. De DBA wordt vervangen door nieuwe wetgeving.

Bedrijven, die zzp'ers inhuren, kunnen een Opdrachtgeversverklaring via een webmodule invullen om zich te vrijwaren van werkgeversverplichtingen (loonbelasting en premieheffing). Ons belangrijkste bezwaar tegen dit soort oplossingen is, dat de Belastingdienst dan op basis van eigen criteria kan bepalen wie ondernemer is en wie niet

Oordeel: Wensen niet overgenomen

Eigen rechtspositie

St. ZZP Nederland: Ondernemerschap is een bewuste en rechtsgeldige keuze d.m.v. de Verklaring Zelfstandige Ondernemer. Zelfstandigen willen een eigen rechtspositie, die hen onderscheidt van werknemers.

Regerakkoord: Verkenning invoering van de Ondernemersovereenkomst voor een eigen plek in het Burgerlijk Wetboek voor ondernemers.

Oordeel: Wensen overgenomen

Verzekeringen

St. ZZP Nederland: Geen verplichte verzekeringen. Wel betere polisvoorwaarden bij individuele verzekeringen: maximale acceptatie, geen uitsluitingen, polisduur tot AOW-leeftijd en betaalbaar.

Regerakkoord: Geen verplichte verzekering voor zzp'ers. Het kabinet streeft naar verbetering van de toegang van zelfstandigen tot de verzekeringsmarkt. De overheid zal met verzekeraars in overleg gaan om tot een beter verzekeringsaanbod te komen.

Oordeel: Wensen overgenomen

Belasting

St. ZZP Nederland: Zelfstandigenaftrek en MKB-winstvrijstelling behouden. Mogelijkheid om zelf belastingvrij vermogen op te bouwen bestemd voor mogelijke inkomensterugval in de toekomst, bijvoorbeeld oude dag of arbeidsongeschiktheid.

Regerakkoord: Zelfstandigenaftrek en MKB Winstvrijstelling blijven. Belastingverlaging voor werkenden, invoering twee schijventarief. Na 2020 aftrekposten naar het lage tarief. Minpunt is dat de hogere inkomens minder aftrek krijgen per 2024.

Oordeel: Wensen gedeeltelijk overgenomen

NIEUWS OVER DE ZILVEREN DUIF

De Zilveren duiven en het desbetreffende gala loopt al 5 jaar. En is voor Nederland DE markering voor kwaliteiten in de christelijke muziek. Dit jaar werd besloten tot een grondige evaluatie. Dat heeft ertoe geleid dat er een nieuw bestuur is samengesteld om de Zilveren Duiven een tweede fase in te leiden. Het oude bestuur heeft heel veel gedaan en krijgt daarvoor ontzettend veel dank. Maar conform de statuten moet er na 4 jaar een wisseling van bestuur plaatsvinden. Dat gaat nu gebeuren. Het oude bestuur (Maarten Ouweneel, Jan Quintes Zwart, Arjan v.d. Bijgaard, Henk Nennie van Gernerden, Gerard ter Horst, Leen La Rivière) heet van harte welkom het nieuwe bestuur: Rijer van Drongelen, Gerhard Hobelman, Jochebed Neuteboom-van Faassen, Rivelino Rigtgers, Ben Scholten. Het is de bedoeling dat in november 2018 weer een gala en uitreiking van de Zilveren Duiven zal gaan plaatsvinden.

In oktober waren Leen en ik in Griekenland. We waren uitgenodigd om het 25 jarig bestaan van Christian Artists Griekenland bij te wonen.

De eerste nacht waren wij te gast bij Maria de weduwe van Filemon.

Filemon leerden wij in de 90e jaren kennen bij ons Christian Artists Seminar. Hij was cellist bij het Philharmonisch orkest van Thessaloniki in Griekenland. Door hem leerden wij veel mensen kennen in Griekenland. Hij was medeoprichter van CA Griekenland in navolging van onze Christian Artists organisatie.

4 jaar geleden, zei hij zijn vrouw gedag, zij kusten elkaar en hij reed met zijn auto weg. Hij verongelukte, hij was 50 jaar.

In de afgelopen 4 jaar had Leen regelmatig contact met haar.

Maar nu zagen wij haar voor het eerst, na de vreselijke dood van haar man.

Het was goed de tijd te hebben voor elkaar. Om over dit vreselijke verlies met elkaar te praten.

Het Christian Artists jubileum was in een hotel een uurtje rijden van Thessaloniki.

Het echtpaar wat ons kwam halen vanaf de luchthaven, nam ons mee naar vrijwilligerswerk, wat zij samen deden. De man is arts en zijn vrouw kunstenares.

Zij kwamen in aanraking met de Roma's, de beruchte zigeuners.

Zij maken heel veel landen onveilig o.a. in Roemenië, Hongarije, Bulgarije.

Maar ook in Griekenland, zij roven stelen en leven op een vuilnisbelt. Hun huizen zijn krotten.

Dit echtpaar kwam in contact met een jong echtpaar, ook Roma's.

De vrouw was 12 jaar toen werd zij in de groep Roma's misbruikt en een van de mannen kon haar kopen, dit is een wet bij de Roma's.

Er was een jongen verliefd op haar ook een Roma en trouwde haar. Ze raakte zwanger.

Ze werd ernstig ziek en de arts in het ziekenhuis zei, we kunnen maar een van de twee redden de baby of je vrouw.

Hij zei mijn vrouw. Toen bad hij tot God als U bestaat, redt ze, dan zal ik in u geloven.

Prachtig zondagsschool verhaal.

Zij bleven leven, en dat veranderde hun leven, zij bleven Roma's en bleven wonen op de vuilnisbelt.

De arts en zijn vrouw zijn daar samen met hen een kerkje begonnen.

Een kleine schuur met golfplaten en afvalhout. En alle huisjes zijn gemaakt van rommel, wat je inderdaad vindt op de vuilnisbelt.

Het bijzondere van de ontmoeting met deze arts en zijn vrouw, was de wijsheid, dat zij de manier van leven niet wilden, maar ook niet kunnen veranderen.

De huisjes bleven van golfplaat en zij blijven wonen op die vuilnisbelt.

Ze hebben hun eigen wetten en een vorm van rechtsspraak.

De arts en zijn vrouw komen elke week, voor geestelijke en lichamelijke zorg.

En daardoor kwam er verandering in de gezinnen.

Voor Leen en mij was het een hele ervaring om dit te zien. En de warmte te zien, die dit echtpaar voor deze mensen had ontwikkeld.

Ik hoop dat ze het vol houden, om iets goeds te brengen op deze vuilnisbelt.

JERUSALEM

In de serie historische activiteiten van Continental Sound aandacht voor hard rock-heavy metal. Begon Continental Sound in 1970 met middle-of-the road muziek: The Continentals, later kwam er pop (reli-pop) bij: New Hope, Wings of Light, Ingemar Olsson. Op zeker moment kwam er ook hard rock bij. Er was in die jaren een hele discussie gaande: is rock van de duivel? Continental Sound nam stellig deel aan de discussie door te bewijzen dat rock, net zoals iedere stijl van muziek een neutraal fenomeen is. En dat kan ten goede en ten kwade gebruikt worden. Dus er was niets mee mis als er christelijke rock, heavy metal was. Op het Christian Artists Seminar in de jaren '80 waren er al beroemde christelijke rockgroepen geweest b.v. Semaja en Damaris Joy (beide uit Duitland), Jan Groth & band (Denemarken-Noorwegen), Hans Backa Erikson & band (Zweden), Rez band (USA),

DE BEROEMDE NIEL-ROCK GROEP UIT ZWEDEN

voorprogramma:

THE-NO-LONGER-MUSIC-BAND
ZATERDAG 2 MEI

JAAP EDEN HAL - AMSTERDAM

Kaarten 12,50. Voorverkoop:

Amsterdam Uitbureau en haar verkooppunten

Samuilhan's Inn, P.O. Herenrikade 50

en op 2 mei aan de zaal.

Info: 020-279596/26823 of 010-4211096/4215547

zaal open 19.30 uur, aanvang 20.00 uur.

Steve Taylor & band (USA), Martyn Joseph & band (UK), Pro Fide (Finland), Thesis (Nl), Salt (Zweden), Norman Barratt & Band (UK), Lasse Edin Band (Zweden), NLM-band (Nl), enz. Maar nu een tour? Toch kwam die er in 1987 met de legendarische band JERUSALEM uit Zweden. Hoogtepunt was een optreden in de Jaap Eden hal te Amsterdam. In het voorprogramma de No-Longer-Music-Band van JMEO uit Amsterdam. En zoals het past in een goed rock concert: geen stoelen, zodat er met niets gegooid kon worden, uiteraard dranghekken om het podium, hosts voor de safety, etc. Continental Sound was op alles voorbereid. Het werd een memorabele avond. De NLM-band was inderdaad geen muziek meer, maar meer trash, en kon desondanks op veel waardering rekenen. De zaal was zeer goed gevuld. Toen Jerusalem. Inderdaad, het dak ging eraf. (Sommige medewerkers hadden dagen lang last van piepende oren van die schurende gitaren). Maar wat een geweldige sfeer. Uiteraard waren er spionnen, die de week erna in de pers klaagden hoe een respectabele organisatie als Continental Sound zijn naam en reputatie te grabbel gooide. Maar bij duizenden jongeren kon Continental Sound niet meer stuk, vanwege die geweldige uitvoering in de Jaap Eden Hal. De LP's vonden nog jaren aftrek (Jerusalem bracht 11 albums uit, de laatste in 2010).

Atfender:
Continental Sound
Postbus 81065
3009 GB Rotterdam

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Aan geadresseerde:

GIFTEN EN DONATIES

Continental Sound kan al haar acties met kunsten, in de cultuur, met en voor jongeren alleen maar doen, dankzij donaties en giften van supporters en sympathisanten. Stichting Continental Sound heeft een ANBI en dat geeft een gewer extra mogelijkheden. We leggen het uit: Dankzij de Geefwet is er een multiplier, die giften aan cultuur verhoogd aantrekbaar maakt...! PARTICULIEREN die geven, mogen hun giften met 1,25 vermenigvuldigen voor belastingaftrek tot een maximum van 5000 Euro. Voor BEDRIJVEN is de regel: men mag de donatie met 1,5 vermenigvuldigen tot maximaal 50% van de winst of 100.000 Euro. Als voorbeeld: Door de multiplier kan een particulier die 100 Euro schenkt bij een belastingtarief van 52 procent tegen gelijkblijvende kosten 1371 Euro geven. Dit alles uiteraard per jaar. Met uw hulp komt zo het Evangelie verder via allerlei creatieve uitingen. Maak uw bijdrage over op ING NIO3INGB0002252888 van Stichting Continental Sound(ANBI), dus giften zijn aantrekbaar voor de belasting. Ook bedrijven kunnen bijdragen, want Stichting Continental Sound heeft een cultuur-anbi. Continental Sound maakt met uw steun projecten mogelijk als: Continentals in Hongarije, Slowakije en Roemenië; we steunen het platform kerk en kunst zodat in de kerken meer met beeldende kunst gedaan kan worden en dat is van belang zodat het Evangelie nieuwe groepen kan bereiken. En het Christian Artists Seminar wordt mogelijk gemaakt waarbij met name jongeren worden gesponsord, zodat zij verder komen met hun talenten. Dus blijf ons helpen!